

R. Wilk
+ A. Wilk
Zak. 04.05

444/M

689/1100

PROTOKÓŁ KONTROLI

Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju, nr statystyczny: 2910108490 zwanego w dalszym ciągu „Starostwo”, 28-100 Busko-Zdrój, ul. Mickiewicza 15.

Kontrolę przeprowadził kontroler Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Kielcach Roman Wilk – doradca prawny, na podstawie upoważnienia nr 073387 z dnia 8 lutego 2011 r., w okresie od dnia 9 lutego 2011 r. do dnia 4 kwietnia 2011 r., z przerwami w dniach 10-11, 14, 16, 21-28 lutego, 1, 4, 8-31 marca, 1 kwietnia.

[dowód: akta kontroli str. 1]

Funkcję Starosty Powiatu Buskiego od dnia 10 listopada 1998 r. pełni Jerzy Kolarz.

Funkcję Naczelnika Wydziału Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej od dnia 1 grudnia 2007 r. pełni Renata Krzemień.

[dowód: akta kontroli str. 2]

Przedmiotem kontroli było sprawowanie nadzoru organów prowadzących nad działalnością szkół w zakresie rzetelnego zamieszczania danych w systemie informacji oświatowej.

Ilekoć w niniejszym protokole użyto określenia:

- ustawa o NIK – oznacza to ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r., nr 231, poz. 1701),
- ustawa o systemie oświaty – oznacza to ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.),
- ustawa o systemie informacji oświatowej – oznacza to ustawę z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. nr 49, poz. 463 ze zm.),
- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – oznacza to ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r., nr 80, poz. 526 ze zm.),

W toku kontroli ustalono co następuje:

1. Organizacja zakładania, prowadzenia i sprawowania nadzoru nad szkołami specjalnymi.

Zgodnie z art. 5 ust. 5a ustawy o systemie oświaty, zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi należy do zadań własnych powiatu.

96

W § 31 Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju¹ stwierdzono, iż sprawy związane z organizacją szkół specjalnych załatwia Wydział Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej. Zgodnie z § 44 Regulaminu, do zadań Wydziału Edukacji należy m.in. załatwianie spraw związanych z zakładaniem i prowadzeniem szkół i placówek publicznych, których prowadzenie należy do zadań własnych powiatu, określonych w art. 5 ust. 5a ustawy o systemie oświaty, a także sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością szkół lub placówek w zakresie spraw finansowych, administracyjnych i gospodarczych.

[dowód: akta kontroli str. 3-10]

Bazy danych systemu informacji oświatowej (SIO) sporządzane przez jednostki podległe Starostwu przekazywane są do Wydziału Edukacji w formie dokumentu „Zestawienie zbiorcze z dnia ... spis ...”. Wydział Edukacji dokonuje ich dwustopniowej weryfikacji. Pierwszy stopień to tzw. kontrola techniczna polegająca na zbadaniu, czy dane wprowadzone do poszczególnych działów SIO są zgodne. Następnie następuje kontrola merytoryczna, w trakcie której następuje porównanie wprowadzonych do bazy danych z dokumentacją znajdującą się w Wydziale Edukacji, przede wszystkim z arkuszem organizacji szkoły. W przypadku stwierdzenia błędu, telefonicznie bądź za pomocą poczty elektronicznej powiadamia się o tym szkołę, która dokonuje korekt i ponownie przesyła bazę SIO do Wydziału Edukacji, gdzie następuje ponowna weryfikacja całej bazy. Po przeprowadzeniu wszystkich uzgodnień i wyeliminowaniu wszystkich błędów, informację parafuje Naczelnik Wydziału Edukacji i przekazuje ją Staroście do podpisu.

Proces weryfikacji poszczególnych wersji bazy, a następnie przesyłanie jej do szkoły i ponownie do Wydziału Edukacji następuje za pośrednictwem poczty elektronicznej. Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Edukacji Renata Krzemień: *„Po dokonaniu niezbędnych korekt jednostki te ponownie przekazują poprawione bazy do tutejszego Wydziału Edukacji (...). Przekazanie nowej, poprawionej bazy danych następuje najczęściej za pośrednictwem poczty elektronicznej. Następnie baza, która zawierała błędy jest usuwana, a w jej miejsce zapisywana zostaje nowa, skorygowana baza. Usuwanie błędnych baz danych jest uzasadnione faktem, iż plik, który jest generowany w jednostce oświatowej celem przekazania do Starostwa otrzymuje automatycznie zawsze tą samą nazwę składającą się z ciągu cyfr. Gromadzenie błędnych baz danych o tych samych nazwach stwarzałoby duże zagrożenie niepoprawnego scalenia pliku.”*

W uzupełniających wyjaśnieniach Naczelnika Wydziału Edukacji z dnia 8 marca 2011 r. podano: *„Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o systemie informacji oświatowej, organ prowadzący szkołę odpowiada za sprawdzanie kompletności danych przekazywanych mu z innych baz danych oświatowych. Art. 7 ust. 3 powołanej ustawy obliguje organ prowadzący*

¹ Uchwała Nr XX/184/08 Rady Powiatu w Busku-Zdroju z dnia 22 października 2008 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju, zmiany: uchwała Nr XXVI/223/2009 z 4 marca 2009 r., uchwała Nr XLII/364/2010 z 8 września 2010 r.

do sprawdzenia poprawności danych przekazywanych im z innych baz danych oświatowych z danymi uzyskanymi w ramach nadzoru sprawowanego przez te podmioty.

Przekazywane przez jednostki podległe Powiatowi Buskiemu bazy danych SIO są sprawdzane pod względem kompletności przez pracowników tutejszego Wydziału Edukacji i weryfikowane z posiadaną przez Wydział dokumentacją (taką jak np. arkusz organizacji szkoły, informacje o liczbie uczniów przekazywane comiesięcznie przez szkoły niepubliczne, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, które rodzice ucznia lub inne starostwa przestały do Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju wraz z wnioskiem o organizację nauczania indywidualnego lub specjalnego).

Pracownicy Wydziału Edukacji nie mają możliwości dogłębnego skontrolowania ilości uczniów (wychowanków) posiadających różnego rodzaju niepełnosprawności i dysfunkcje rozwojowe nie mając dostępu do ich akt osobowych, a w szczególności do orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, których rodzice nie przekazali do tutejszego Starostwa. Nie ma żadnych możliwości prawnych, aby zobligować rodzica do złożenia do Starostwa wniosku w sprawie nauczania specjalnego jego dziecka wraz z dołączonym do tego wniosku orzeczeniem. Ponadto przy weryfikacji danych trzeba wziąć pod uwagę takie okoliczności jak możliwość rezygnacji z nauczania w danej szkole, przenoszenie się uczniów z jednej szkoły do innej, nie uzyskiwanie przez uczniów promocji do klasy programowo wyższych lub nieukończenie szkoły, rekwalifikację niepełnosprawności w czasie nauki. Nie mając dostępu do tych danych, a także nie znając nazwiska dziecka i stwierdzonych u niego niepełnosprawności, pracownicy Wydziału Edukacji nie mają możliwości sprawdzenia w pełni wszystkich danych podawanych do SIO przez szkoły – nie łamiąc przy tym przepisów o ochronie danych osobowych. W takich wypadkach sprawdzając bazy danych pracownicy Wydziału opierają się o uzyskane od dyrektorów lub upoważnionych pracowników szkół wyjaśnienia ustne lub telefoniczne (bez podawania informacji o danych osobowych uczniów lub nauczycieli), a także o przepis ww. ustawy nakazujący osobom wprowadzającym dane do bazy SIO w sposób prawidłowy.

Ponadto należy stwierdzić, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest dokumentem podlegającym ocenie nadzoru pedagogicznego, o czym świadczy chociażby tryb odwoławczy określony w § 17 ww. rozporządzenia. Organ prowadzący nie ma więc uprawnień do kontrolowania orzeczeń, których rodzice mu nie przekazali, a które znajdują się w szkole.

Ponadto należy zauważyć, iż czas jaki daje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych

oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych, na sprawdzenie – w przypadku Powiatu Buskiego – kilkunastu baz danych, zdecydowanie nie pozwala na dokonywanie w tym czasie bezpośrednich dodatkowych kontroli w jednostkach oświatowych.

Sposób weryfikacji baz danych SIO był przedmiotem kontroli realizowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2008 r. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 9 stycznia 2008 r. znak P/07/004 LKI-41012-1-07 nie zakwestionowano sposobu weryfikacji danych o bazach SIO (pkt 5 wystąpienia pokontrolnego)”.
 [dowód: akta kontroli str. 11-19, 20-30, 31-40, 41-42, 43-58, 90-121, 157-158]

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 9 stycznia 2008 r. (P/07/004, LKI-41012-1-07) NIK Delegatura w Kielcach stwierdziła: „Analiza danych zawartych w systemie informacji oświatowej i innych danych statystycznych oraz arkuszy organizacyjnych szkół wykazała ich zgodność oraz stałą kontrolę odpowiedniego wydziału Starostwa Powiatowego nadzorującego podległe mu placówki oświatowe. Niewielkie różnice w postaci ułamkowych części etatu (na podstawie próby poddanej badaniu wynikały z różnych terminów podawania danych, sposobu ich podawania, różnego ujmowania godzin funkcyjnych i ponadwymiarowych oraz dodatkowych godzin nauczania indywidualnego”.

Przedmiotem powyższej kontroli nie była poprawność ujmowania w SIO liczby uczniów i zgodności treści orzeczeń z danymi ujmowanymi w SIO, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szkół specjalnych oraz posiadanych przez nich orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ze wskazaniem na rodzaj niepełnosprawności.

[dowód: akta kontroli str. 173-178]

Jedynym dowodem na dokonywanie weryfikacji poszczególnych wersji bazy SIO są potwierdzenia z poczty elektronicznej z lat 2008-2010. Część e-maili zawierała uwagi kierowane przez Wydział Edukacji do dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych: z 6 października 2008 r. – uwagi dotyczące nauczycieli, 6 październik 2008 r. – potwierdzenie przyjęcia bazy danych SIO wraz z poprawnie dokonanymi korektami.

[dowód: akta kontroli str. 43-58]

W trakcie prowadzonych weryfikacji opierano się wyłącznie na dokumentach posiadanych przez Wydział Edukacji. Starostwo nie posiadało orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydawanych przez komisje działające przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Z tego powodu weryfikacja ilości uczniów oraz stopnia ich niepełnosprawności (P2 – P5) dokonywano, jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Edukacji: „W latach 2008-2010 Starostwo otrzymało tylko jeden wniosek o potrzebie nauczania specjalnego, dotyczył on dziecka, którego rodzice wystąpili o nauczanie indywidualne. W przypadku pozostałych dzieci uczących się w Zespole Starostwo nie posiada żadnych orzeczeń. Wszystkie orzeczenia są w szkole. Jako Wydział Edukacji nie kontrolowaliśmy, czy

orzeczenia w szkole faktycznie są. Nie robiliśmy tego z uwagi na dane osobowe dzieci zawarte w orzeczeniach. Mieliliśmy wątpliwości co do wykazywania wszystkich dzieci uczących się w Zespole jako dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dzwoniliśmy wtedy do dyrektora Zespołu z pytaniem, czy wszystkie dzieci mają orzeczenia. Uzyskiwaliśmy potwierdzenie, że tak. Takie telefoniczne potwierdzenie było dla nas wystarczające i na tej podstawie uznawaliśmy, że sprawozdanie SIO przedstawione przez Zespół w zakresie ilości uczniów i stopnia ich niepełnosprawności zostało pozytywnie zweryfikowane. Tak zweryfikowane, a następnie zespolone dane otrzymywał do podpisu Starosta”.

[dowód: akta kontroli str. 59-60]

Liczbę i wagę uczniów ujętych w przesłanych do Starostwa przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Wykazach szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez JST”, sporządzonych na podstawie danych wprowadzonych przez Zespół Szkół Specjalnych przedstawia poniższa tabela (dane na dzień 30 września):

Lp.	Typ placówki	2008/2009		2009/2010		2010/2011	
		Liczba uczniów	Waga	Liczba uczniów	Waga	Liczba uczniów	Waga
1.	Przedszkole specjalne	20	P36	20	P36	15	P36
2.	Szkoła Podstawowa Specjalna	72	P5	65	P5	57	P5
3.	Gimnazjum Specjalne Nr 1	47	P5	52	P5	43	P5
4.	VI Liceum Ogólnokształcące Specjalne	11	P5	13	P5	15	P5

[dowód: akta kontroli str. 61-72]

W piśmie przewodnim do Wykazu... na rok szkolny 2008/2009 z dnia 28 listopada 2008 r. znak DE-3-337-24/08 Ministerstwo Edukacji Narodowej stwierdziło: „W celu zweryfikowania zakresu zadań edukacyjnych realizowanych przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego, Ministerstwo Edukacji Narodowej przekazuje Państwu w załączeniu wykaz szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (zał. nr 1), opracowany na podstawie danych systemu informacji oświatowej (SIO), wg stanu na 30 września 2008 r. Szkoły i placówki oświatowe ujęte w wykazie zostaną uwzględnione w wyliczeniach ostatecznych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2009. W wykazach ujęte są dane z uwzględnieniem korekt przekazanych do MEN z kuratoriów oświaty do dnia 21 listopada Br. Wszelkie zmiany dokonywane w plikach SIO poszczególnych szkół w terminie późniejszym nie są uwzględnione.

Przekazując Państwu powyższy wykaz (w 2 egzemplarzach), uprzejmie proszę o potraktowanie sprawy jako bardzo pilnej i dokonanie stosownej weryfikacji przypisanego zakresu zadań i zwrot – w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 grudnia 2008 r. – podpisanego jednego egzemplarza na adres MEN^o.

Informację o opracowaniu Wykazów... na podstawie danych SIO oraz prośbę o dokonanie pilnej weryfikacji przypisanego zakresu zadań zawierały również pisma przewodnie MEN z 10 grudnia 2009 r. (znak: DKOW-WJST-337-19/09) oraz z 10 grudnia 2010 r. (znak: DKOW-WJST-337-JJ-70/10).

[dowód: akta kontroli str. 73-84]

Wykazy w zakresie dotyczącym Zespołu Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju zostały zweryfikowane przez Starostwo pozytywnie – nie stwierdzono niezgodności z danymi zawartymi w SIO.

[dowód: akta kontroli str. 61-72]

W przesłanej przez MEN do Starostwa „Metryczce subwencji oświatowej 2009” dla powiatu buskiego wskaźnik korygujący Di wynosił 0,9907857798, a finansowy standard A podziału subwencji w zł: 4038,8121. Ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej na 2009 r. wyniosła 37.222.900 zł.

[dowód: akta kontroli str. 85-86]

W „Metryczce subwencji oświatowej 2010” dla powiatu buskiego wskaźnik korygujący Di wynosił 0,9918810423, a finansowy standard A podziału subwencji w zł: 4364,3937. Ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej na 2010 r. wyniosła 37.408.434 zł.

[dowód: akta kontroli str. 87-88]

Z uzyskanych danych, w trakcie równoległe prowadzonej kontroli NIK w Zespole Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju wynika, że dane wprowadzane przez Zespół do systemu informacji oświatowej (na dzień 30 września) były niezgodne ze stanem faktycznym.

Na podstawie tych danych, wprowadzanych przez Zespół do SIO, na uczniów i dzieci uczęszczające do przedszkola wyliczana była przez Ministerstwo Edukacji Narodowej kwota części oświatowej subwencji ogólnej. Wyliczenia dokonywano mnożąc liczbę uczniów wykazaną w SIO przez współczynnik wynikający z podanej wagi odpowiednio do rodzaju niepełnosprawności (P2, P3, P4, P5, P36), przez wskaźnik korygujący Di oraz finansowy standard A podziału subwencji. Wskaźnik korygujący Di w 2009 roku wynosił 0,9907857798, a w 2010 roku - 0,9918810423. Finansowy standard A podziału subwencji w tych samych latach wynosił odpowiednio 4038,8121 zł oraz 4364,3937 zł. Kwota należnej subwencji (z tytułu liczby dzieci niepełnosprawnych) przyznana na 2011 rok, na potrzeby niniejszej kontroli obliczona została na podstawie wskaźników z roku 2010.

Przedstawione one zostały w poniższej tabeli:

Szkoła	Zgłoszona do SIO liczba uczniów i pobrana subwencja (w zł)			Rzeczywista liczba orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego			Kwota subwencji wynikająca z posiadanych orzeczeń (w zł)		
	2008/09	2009/10	2010/11*	2008/09	2009/10	2010/11*	2008/09	2009/10	2010/11*
Przedszkole Specjalne	20 760.303,54	20 822.502,28	15 616.876,71	0	0	1 (1xP5)	0	0	41.125,11
Szkoła Podstawowa Specjalna	72 2.737.092,75	65 2.673.132,41	57 2.344.131,50	5 (1xP3, 1xP4, 3xP5)	9 (2xP3, 7xP5)	12 (2xP3, 4xP4, 6xP5)	408.162,94	555.441,31	528.998,82
Gimnazjum Specjalne Nr 1	47 1.786.713,32	52 2.138.505,92	43 1.768.379,90	8 (6xP4, 2xP5)	10 2xP3, 3xP4, 5xP5)	11 (2xP3, 3xP4, 6xP5)	318.527,15	459.302,58	457.138,09
VI Liceum Ogólnokształcące Specjalne	11 418.166,94	13 534.626,48	15 760.303,54	0	1 (1xP3)	0	44.017,57	64.501,49	64.934,39

* w roku 2010/11, z powodu braku metryczki na 2011 r., wyliczenia subwencji oświatowej przeprowadzono na podstawie danych zawartych w metryczce z 2010 r.

Ogółem, w latach 2009 – 2010 kwota nienależnie pobranych subwencji oświatowych, obliczonych na podstawie nierzetelnie wprowadzonych do SIO danych o uczniach, przyznanych dla organu prowadzącego wyniosła 10.021.090,60 zł, natomiast łącznie z rokiem 2011 obliczonym na podstawie wskaźników z poprzedniego roku 14.275.159,01 zł.

Zgodnie z art. 34a ustawy o systemie oświaty organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Natomiast z art. 7 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej, na organie prowadzącym spoczywa obowiązek sprawdzania poprawności danych przekazywanych mu z innych baz danych uzyskanych w ramach sprawowanego nadzoru.

[dowód: akta kontroli str. 89-89a]

Starosta Powiatu Buskiego odnosząc się do powyższych ustaleń wyjaśnił:
„W Starostwie za kwestie nadzoru nad oświatą sprawuje Wydział Edukacji podporządkowany pod wicestarostę. Szkoła przysyła dane z SIO do Starostwa, są one weryfikowane w Wydziale Edukacji i po ostatecznym zatwierdzeniu przez Naczelnika Wydziału przedstawiane są mnie lub mojemu zastępcy. Za treści merytoryczne zawarte w SIO odpowiada w pierwszej kolejności dyrektor szkoły, potem naczelnik Wydziału i dopiero na końcu ja lub mój zastępca.

Nie wiem jak technicznie przebiega proces weryfikacji danych zawartych w SIO. Od tego jest naczelnik merytorycznego wydziału”.

[dowód: akta kontroli str. 122]

W latach 2009-2011 kwoty otrzymanych subwencji –część oświatowa oraz wydatków poniesionych na oświatę przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rok budżetowy	Wielkość otrzymanej i przyznanej subwencji-część oświatowa	Wielkość wydatków poniesionych i planowanych do poniesienia na oświatę w dziale 801 i 854
1.	2009	37.243.830,00 zł	34.204.097,80 zł
2.	2010	37.408.434,00 zł	37.726.883,32 zł
3.	2011	39.874.130 zł – kwota wynikająca z uchwały budżetowej na 2011 r.	38.091.433,00 zł
		38.703.333 zł – kwota ostateczna wynikająca z decyzji ministra finansów na podstawie pisma ST 4-4820/109/2011 z 11 lutego 2011 r.	

[dowód: akta kontroli str. 227]

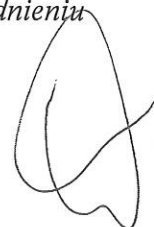
W latach 2008 – 2010 w Zespole Szkół Specjalnych Referat Audytu Wewnętrznego i Kontroli przeprowadził następujące kontrole i audyty:

- zadanie audytowe w zakresie gospodarki finansowej w 2008 roku pn. „Wynagrodzenia pracowników Zespołu Szkół Specjalnych „Górka” w Busku-Zdroju”;
- kontrola w zakresie gospodarki finansowej w 2009 r. dotycząca wydatków poniesionych w latach 2007-2008 oraz w I półroczu 2009 roku z następujących paragrafów: 4210, 4240, 4300, 4410, 4440, 4700;
- kontrola w 2010 roku w zakresie prowadzenia dokumentacji pracowniczej.

Jak wyjaśniła Kierownik Referatu Audytu Wewnętrznego i Kontroli Agnieszka Kurpińska-Boksa: „Referat Audytu Wewnętrznego i Kontroli zaczął funkcjonować w 2008 r. Wówczas w referacie pracowały trzy osoby.

Pracownicy referatu przeprowadzają kontrole i audyty na podstawie sporządzonych planów (plan kontroli i audytu na dany rok) zatwierdzanych przez Starostę Buskiego. Kontrola i audyt obejmuje Starostwo Powiatowe i 20 jednostek organizacyjnych powiatu buskiego. Ponadto referat prowadzi kontrole udzielanych przez powiat dotacji (np. dotacji udzielanych szkołom niepublicznym, stowarzyszeniom, gminom, domom pomocy społecznej itp.).

Kontrole i audyty zostały przeprowadzone w oparciu o analizę ryzyka przeprowadzoną metodą matematyczną na podstawie książki Krzysztofa Czerwińskiego „Audyt wewnętrzny”. Referat wspólnie z kierownikiem jednostki oraz przy uwzględnieniu

uwag skarbnika i naczelników wydziałów wytypował obszary działalności, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnego zjawiska”.

[dowód: akta kontroli str. 123-156]

Wydział Edukacji, mimo posiadania uprawnień do składania wniosków do Starosty o ujęcie w planie kontroli realizowanych przez Referat Audytu Wewnętrznego, proponowanego zakresu kontroli, nie skorzystał z tej możliwości i w kontrolowanym okresie nie wniósł o przeprowadzenie kontroli prawidłowości wprowadzania do SIO danych o uczniach przez podległe placówki oświatowe.

O prowadzonych przez Referat Audytu Wewnętrznego kontrolach w placówkach oświatowych, jak również ich wynikach Wydział Edukacji nie był informowany, nie otrzymywał protokołów z takich kontroli.

Powyższe fakty potwierdziła w swoich wyjaśnieniach Naczelnik Wydziału Edukacji Renata Krzemiń.

[dowód: akta kontroli str. 159-160]

Jak podała w swoich wyjaśnieniach Naczelnik Wydziału Edukacji Renata Krzemiń „...Wydział Edukacji realizuje zadania w dziedzinie kontroli merytorycznej funkcjonowania szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Buski w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących:

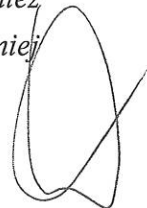
- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów (zadania realizowane we współpracy z inspektorem bhp);
- 2) organizacji szkoły i placówki (kontrola dot. prawidłowej realizacji zadań wynikających z arkusza organizacji szkoły lub placówki).

Wydział Edukacji swoje zadania realizuje poprzez bieżącą działalność kontrolną pośrednią (np.: sprawdzanie arkuszy organizacji i aneksów do tych arkuszy) oraz bezpośrednie kontrole w jednostkach oświatowych.

Ze względu na obszerny zakres zadań merytorycznych wykonywanych przez Wydział Edukacji oraz dużą liczbę podległych jednostek oświatowych, w każdym roku kontrolą objęte jest kilka wybranych jednostek oświatowych. W 2010 r. Wydział skontrolował:

- 1) wszystkie jednostki oświatowe (11 szkół lub zespołów szkół, warsztaty szkolne oraz 4 internaty) pod względem przygotowania bazy lokalowej do nowego roku szkolnego (kontrola przeprowadzona we współpracy z inspektorem bhp),
- 2) dwie jednostki pod względem realizacji zadania wykonywanego w ramach programu rządowego „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”
- 3) dwie jednostki, w tym Zespół Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju, w zakresie zgodności tygodniowego planu zajęć z arkuszem organizacji jednostki na rok szkolny 2010/2011.

Zespół Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju w okresie 2008-2010 był również kontrolowany przez pracowników Wydziału Edukacji w ramach kontroli bezpośredniej

w zakresie przygotowania bazy lokalowej do realizacji zajęć w roku szkolnym 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011”.

[dowód: akta kontroli str. 161-163]

Pismem z 5 grudnia 2008 r. Starostwo poinformowało kierowników jednostek organizacyjnych powiatu buskiego o organizowanym szkoleniu na temat „Ochrona danych osobowych w praktyce jednostek administracji publicznej”. Powyższe pismo zostało przesłane faxem do Zespołu Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju 8 grudnia 2008 r.

Z wykazu uczestników szkolenia wynika, że żaden z pracowników Zespołu nie wziął w nim udziału.

[dowód: akta kontroli str. 164-172]

2. Wykonanie wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych NIK w latach 2008-2010

W czwartym kwartale 2007 r. NIK Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Busku-Zdroju kontrolę w zakresie wysokości części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez powiat buski, a wielkości wydatków faktycznie ponoszonych na realizację zadań oświatowych w latach 2005-2007 (I półrocze). NIK, pomimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenił działalność Pana Starosty w zakresie działań objętych kontrolą. Uwagi NIK dotyczyły wyników nauczania w podległych powiatowi szkołach średnich, co znalazło wyraz we wniosku: „*podjęcie działań w zakresie poprawy wyników nauczania w podległych powiatowi szkołach średnich*”.

[dowód: akta kontroli str. 173-178]

Informacja o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego i wykorzystaniu uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym NIK wysłana została 15 stycznia 2008 r. Starostwo poinformowało, iż „*W grudniu 2006 r. władze Powiatu dokonały zmiany zasad udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych rezygnując z nakładania na organy prowadzące obowiązkowo szczegółowego rozliczania wydatkowania środków finansowych pochodzących z ww. dotacji, jak to miało miejsce wcześniej. Począwszy od stycznia 2007 r. – zgodnie z zapisami uchwał Rady Powiatu nr III/24/2006 z 29 grudnia 2006 r. oraz XIV/116/2007 z 31 grudnia 2007 r. – jedyne kryterium rozliczeniowe stanowi obecnie liczba uczniów dotowanej szkoły*”. Ponadto w ww. piśmie stwierdzono: „*W związku z tym, iż po wdrożeniu „nowej matury” – zwiększył się odsetek absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy nie uzyskują świadectwa dojrzałości, władze Powiatu, jako organ prowadzący szkoły maturalne podjęły działania zmierzające do zredukowania tego zjawiska. Ponieważ jedną z przyczyn gorszej zdawalności egzaminu maturalnego jest niewątpliwie skrócenie o rok cyklu kształcenia w szkołach maturalnych, a tym samym skrócenie czasu przygotowań do egzaminu*

maturalnego, władze Powiatu postanowiły zrekompensować ten brak poprzez dofinansowanie dodatkowych zajęć dydaktycznych dla uczniów klas programowo najwyższych. Zajęcia te odbywają się w ramach zajęć pozalekcyjnych i mają charakter zajęć wyrównawczych. Pozyskany w ten sposób dodatkowy czas przeznaczony jest na uzupełnienie, powtórzenie oraz utrwalenie wymaganego zakresu materiału z przedmiotów maturalnych”.

[dowód: akta kontroli str. 179-180]

W roku 2008 r. Starostwo – na podstawie umowy nr 30/AKT/2008 zawartej w dniu 10 października 2008 r. z Kuratorium Oświaty w Kielcach – uzyskało dofinansowanie w kwocie 77.829 zł na realizację zajęć pozalekcyjnych w ramach rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych” w następujących jednostkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Buski:

- I Liceum Ogólnokształcące w Busku-Zdroju,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku-Zdroju,
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku-Zdroju,
- Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Busku-Zdroju.

Na podstawie umowy nr 17/KUSiŻ/2008 zawartej w dniu 10 października 2008 r. z Kuratorium Oświaty w Kielcach uzyskano kwotę 21.116 zł na realizację zajęć pozalekcyjnych w ramach rządowego programu rozwoju edukacji na obszarach wiejskich w latach 2008-2013 „Kształcenie umiejętności społecznych i życiowych, kształtowanie właściwych relacji w kontaktach międzyludzkich” w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju i w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Busku-Zdroju.

[dowód: akta kontroli str. 181-183, 184-186]

W roku 2009 Starostwo – na podstawie umów nr 93/ED/2009 z 2 lipca 2009 r. i nr 11/ED/2009 z 14 lipca 2009 r. zawartych z Województwem Świętokrzyskim – uzyskało dofinansowanie w kwocie 39.575 zł na doposażenie w pomoce dydaktyczne oraz organizację zajęć pozalekcyjnych w ramach Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji na Obszarach Wiejskich w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Broninie.

Na podstawie umowy z 2 listopada 2009 r. o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zawartej z Samorządem Województwa Świętokrzyskiego uzyskano dofinansowanie w kwocie 1.227.541,78 zł na realizację projektu PN. „Dać szansę – program warsztatowego wsparcia młodzieży szkół zawodowych

w powiecie buskim” polegającego na zorganizowaniu w latach 2009-2011 warsztatowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów trzech techników wchodzących w skład:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Busku-Zdroju,
- Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Busku-Zdroju,
- Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Busku-Zdroju.

Zabezpieczono środki finansowe w budżetach jednostek oświatowych na realizację zajęć pozalekcyjnych w okresie wrzesień – grudzień 2009 r. w wysokości ok. 100.000 zł.

[dowód: akta kontroli str. 187-205]

W roku 2010 Starostwo uzyskało dofinansowanie w kwocie ok. 19.000 zł na realizację zajęć rozwijających zainteresowania dziennikarskie wśród uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Busku-Zdroju w ramach programu „Młodzież w działaniu” przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji.

Uzyskano dofinansowanie w kwocie 285.535,12 zł, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki działania 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego, na realizację w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Busku-Zdroju zajęć pozalekcyjnych w ramach projektu PN. „inwestuj w siebie”.

Uzyskano dofinansowanie w kwocie 139.159,04 zł w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, na realizację zajęć pozalekcyjnych dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy, w którym jest realizowana innowacja pedagogiczna „Edukacja dla bezpieczeństwa”, w ramach projektu „Edukacja aktywna – przyszłość w służbach mundurowych”.

Podjęto współpracę z Politechniką Świętokrzyską w Kielcach w zakresie dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych dla uczniów.

Wyżej wymienione działania nie zawsze były (lub są) finansowane w całości z ww. programów zewnętrznych, wkład własny zarówno w postaci rzeczowej jak i finansowej zapewniał Powiat Buski z własnych środków budżetowych i rzeczowych.

[dowód: akta kontroli str. 206-216]

W roku 2011, jak wyjaśniła naczelnik Wydziału Edukacji: „zarówno Powiat Buski jak i podległe jednostki oświatowe nadal podejmują starania o pozyskanie środków finansowych na wspieranie uczniów w rozwijaniu ich wiedzy, umiejętności i uzdolnień. Powiat Buski w 2011 r. złożył już dwa wnioski aplikacyjne w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach ww. działań przygotowywane są do złożenia kolejne trzy wnioski aplikacyjne przez jednostki oświatowe podległe Powiatowi Buskiemu”.

[dowód: akta kontroli str. 217-218, 219-226]

Kontroler poinformował Pana Starostę o przysługującym mu prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki ewidencji kontroli Starostwa pod poz. 2/2011

Busko-Zdrój, dnia 4 kwietnia 2011 r.

Doradca prawny
NIK Delegatura w Kielcach

Roman Wilk
Roman Wilk

Busko-Zdrój, dnia 9 kwietnia 2011 r.

Starosta Buski

Jerzy Kolarz
Jerzy Kolarz

W dniu 9 kwietnia 2011 r. jeden egzemplarz protokołu kontroli wręczono Panu Staroście.

[Dowód: akta kontroli str.]